

Cik konkurētspējīga ir Latvija Baltijas valstu reģionā

Aug spriedze Baltijas māsu konkurencē par investīcijām šo valstu starpā, izmantojot dažādus instrumentus, notiek cīņa ne tikai par jaunu potenciālo investoru piesaisti, bet pat par esošu kompāniju pārceļšanos uz konkurentvalsti, un, lai gan uzņēmēji saredz trumpjus arī Latvijai, tomēr kaimiņvalstīm to ir vairāk un tie pat esot spēcīgāki

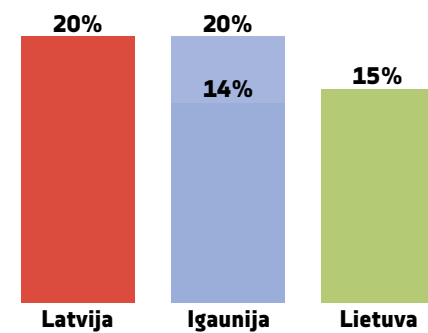
Teksts Māris Ķirsons

Par konkurētspēju Baltijas reģionā tiek diskutēts teju vai ik gadu, kad kāda valsts maina nodokļu likmes, to atlaižu sistēmu, piemērošanas kārtību, ievieš jaunus vai uzprīšina jau esošos investoru piesaistes stimulus. Nenoliedzami, ka energoietilpīgu ražotņu potenciālajiem investoriem būtisks jautājums ir elektroenerģijas izmaksas, jo īpaši - obligātās iepirkuma komponentes apmērs, sadales tīkla tarifs, savukārt ieguves rūpniecības jomā svarīgi ir derīgo izrakteņu ieguves licences iegūšanas nosacījumi, licences darbības termiņš. Pēdējo divu gadu laikā daļai potenciālo investoru (un arī jau strādājošu kompāniju) izaicinājums ir konta atvēršana bankā Latvijā, prasības attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas normatīvu prasību izpildi un pat patiesā labuma guvēju apstiprinošu atbilstošu dokumentu sagādāšana.

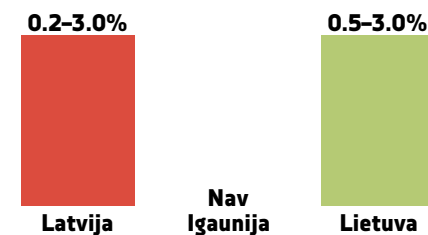
Daudz indikatoru

„Potenciālo investoru vēlme ir nopelnīt naudu, nevis radīt jaunas darba vietas, maksāt nodokļus kādas valsts kasē, tāpēc tie, kuriem ir nauda un vēlme ieguldīt, ļoti rūpīgi izvērtē visu, kas ietekmēs viņu ieguldījuma nosacījumus, atpelnīšanas ātrumu, konkurētspēju, darbaspēka pieejamību, infrastruktūru, darbības nodrošināšanai nepieciešamo pakalpojumu pieejamību un, protams, arī iespējamo valsts (pašvaldību) atbalstu,” investoru interešu sarakstu ieskicē AS BDO Latvia partneris Jānis Zelmenis. Saskaņā ar potenciālajiem ārvalstu investoriem viņam nācies secināt, ka dažādu sfēru pārstāvjiem

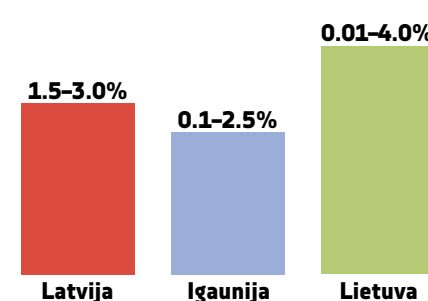
Uzņēmumu ienākuma nodokļa likmes

Nekustamā īpašuma nodokļa likmes (ēkas)

Zemes nodoklis

Avots: BDO pētījums

ir ļoti atšķirīgi interesējošo apstākļu faktori. Piemēram, potenciālos investorus nekustamo īpašumu sfērā visvairāk interesējuši jautājumi saistībā ar būvatļauju saņemšanas nosacījumiem, termiņiem, par to, kas maksā par tam nepieciešamās infrastruktūras – ūdens, elektrības, siltuma, ielas (ceļa) - izveidi un arī informācija par nekustamā īpašuma nodokļa apmēriem. Savukārt uzņēmumam, kam interesē kokapstrādes biznes Latvijā, interešu galvenais virziens bijis ne tikai uzņēmuma ienākuma nodokļa nianse, bet arī vienas koka sugas ciršanas iespējamie apmēri (izejvielu - resursu pieejamība) nākamajos 10–15 gados (iespējamais risks – koksnes ieguves apjomu kritums). Savukārt kūdras produktu ražotājs, kurš varēja izveidot rūpnīcu Latvijā, tādu tomēr izvēlējās izveidot Lietuvā, lai gan lielu daļu izejvielu ieved no Latvijas. Tie ir tikai daži piemēri. „Diemžēl pēdējo gadu laikā nācies saskarties ar investoriem, kuri vērtē Baltiju un pat sākotnēji prioritāri domā par Latviju, taču pie mums uzstādītā prasību līnija attiecībā uz kontu atvēršanu, patiesā labuma guvēju dokumentāciju un darījumu partneru izvērtēšanu atbilstoši noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas normatīvu un izstrādāto metodiku prasībām ir tik augsta, ka pēc kāda laika par labāko risinājumu tiek izvēlēta Lietuva, kura, tāpat kā Latvija, ir ES dalībvalsts un ievēro ES direktīvas un regulas attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, bet tajā nav tik ļoti pārspīlēti baiļu un šaubu par gadījumiem bet ja nu tomēr,” tā skaidro J. Zelmenis. Viņš atgādina, ka Latvijā tik drastiskas prasības ievieša pēc tam, kad tā tika vainota Ziemeļkorejas finansēšanā. „Kāpēc potenciālajam investoram (kas nav no ES dalībvalstīm) no-

sēties Latvijā, ja prasības konta atvēršanai pie mums ir daudzkārt augstākas nekā, piemēram, Lietuvā?” ar pretjautājumu par to, kur tad paliek potenciālie ieguldītāji, atbild J. Zelmenis.

Peļņas nodokļa faktors

Lai arī vēl pirms vairākiem gadiem Igaunija bija vienīgā valsts ne tikai Baltijā, bet pat pasaulē, kur uzņēmumu ienākuma nodoklis bija jāmaksā tikai tad, ja peļņa tiek sadalīta dividendēs, tad tagad tieši tāda pati kārtība darbojas arī Latvijā. „Šķiet, 2017. gadā Igaunija nolēma, ka regulāro dividendu izmaksājamiem samazinās uzņēmuma ienākuma nodokļa likmi no 20% līdz 14%, kas nozīmē, ka ziemeļu kaimiņvalsts pretendēs uz peļņas centra vietu visā Baltijā, jo Lietuvā šī nodokļa likme ir 15%, bet efektīvā likme ir vēl mazāka, jo to samazina par dažādām izmaksām un amortizācijas apmēru,” tā norāda J. Zelmenis. Viņaprāt, 14% uzņēmumu ienākuma nodokļa likmes ieviešana Igaunijā jāuzskata kā atbilde uz uzņēmumu ienākuma nodokļa reformu Latvijā.

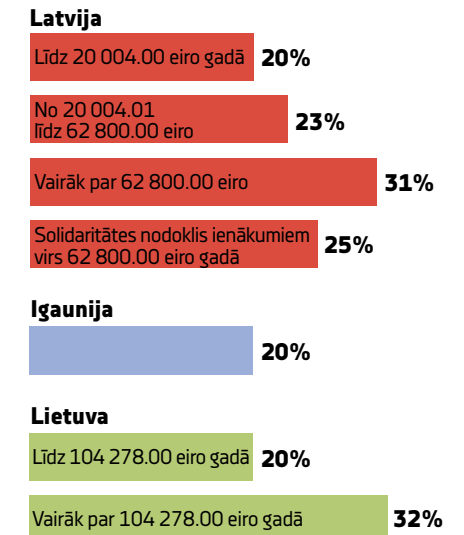
DB jau vēstīja, ka no 2018. gada Latvijā būtībā ir ieviests tieši tāds pats uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) risinājums, kāds tas Igaunijā ir darbojies jau kopš šī gadsimta sākuma. Proti, jaunais uzņēmumu ienākuma nodokļa regulējums paredz ne tikai lielāku (20%) šī nodokļa likmi salīdzinājumā ar bijušo 15%, bet arī to, ka dividendēs nesadalīto peļņu ar uzņēmumu ienākuma nodokli neaplīks. Jāņem vērā gan kāda detaļa - šī nodokļa likme, turklāt pēc formulas summa dalīta ar 0,8x20%, jāmaksā par tiem tēriņiem, kas pielīdzināmi dividendu sadalei – par tēriņiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību. Šī aprēķina formula arī ir radījusi aprēķinu, ka, piemēram, uzņēmums samaksā 100 eiro par pakalpojumu, kas tiek uzskatīts par nesaistītu ar saimniecisko darbību, tad, piemērojot minēto formulu (100 eiro/0,8x20%), iegūstam, ka nodoklis jāsamaksā 25 eiro – tāpat UIN likme jau tiek lēsta 25%, kāda tā bijusi līdz 2002. gadam. J. Zelmenis vērš uzmanību, ka Igaunijas valsts mazāku uzņēmumu ienākuma nodokli iekasēs par to sadalāmo peļņas daļu, kas ik gadu tiks maksāta dividendēs, taču šis process notiks pakāpeniski, ik gadu summējot to peļņas daļu, kas tiek maksāta dividendēs regulāri. Šī sistēma ir izdevīga tiem uzņēmumiem, kuri regulāri maksā dividendes. Proti, uzņēmums, kurš pirmajā gadā maksā dividendes 100 000 eiro, tiktu aplīkts ar 20% lielu uzņēmumu ienākuma nodokli — piemēram, 20 000 eiro. Savukārt

“Potenciālo investoru vēlme ir nopelnīt naudu, nevis radīt jaunas darba vietas, maksāt nodokļus kādas valsts kasē, tāpēc tie, kuriem ir nauda un vēlme ieguldīt, ļoti rūpīgi izvērtē visu, kas ietekmēs viņu ieguldījuma nosacījumus, atpelnīšanas ātrumu, konkurētspēju, darbaspēka pieejamību, infrastruktūru, darbības nodrošināšanai nepieciešamo pakalpojumu pieejamību un, protams, arī iespējamo valsts (pašvaldību) atbalstu,

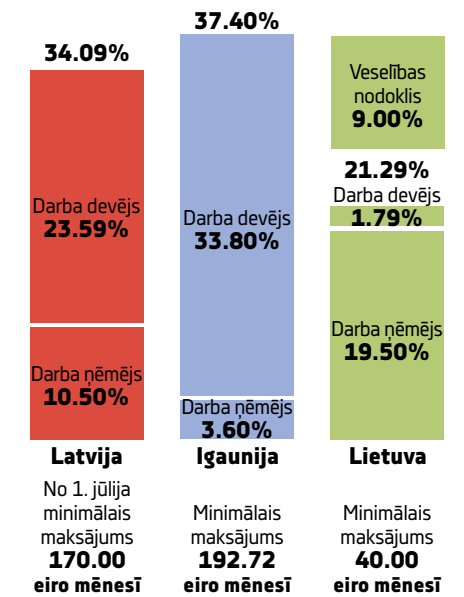
Jānis Zelmenis,
AS BDO Latvia partneris.

jau nākamajā gadā dividendēs maksājamās peļņas 100 000 eiro trešdaļai tiktu piemērota 14% likme (4667 eiro), bet atlikusī summa aplīkta ar 20% lielu nodokļa likmi (vēl papildu 13 333 eiro), un, summējot kopā, tie būtu 18 000 eiro (18% UIN no dividendēm – 100 000 eiro). Savukārt trešajā gadā izmaksājamās dividendes 100 000 eiro 14% likmes aprēķinā tiek pieņemtas kā divus iepriekšējos gadus izmaksātas — 200 000 eiro – un tās trešdaļai piemērota šāda likme (9333 eiro), savukārt 20% likme tiktu piemērota atlikušajai dividendu daļai, kopā nodokli samaksājot 16 000 eiro (16% UIN no dividendēm 100 000 eiro). Visbeidzot ceturtajā gadā izmaksājamās dividendes 100 000 eiro 14% likmes aprēķinā tiek pieņemtas kā trīs iepriekšējos gadus izmaksātas – 300 000 eiro un tās trešdaļai piemērota šāda likme (14 000 eiro), savukārt 20% likme tiktu piemērota atlikušajai dividendu daļai (14% UIN no dividendēm 100 000 eiro). J. Zelmenis gan vērš uzmanību, ka dividendu saņēmējiem Igaunijā, pat samaksājot 14% lielo uzņēmumu ienākuma nodokli, vēl ir jāmaksā 7% liels iedzīvotāju ienākuma nodoklis par saņemtajām dividendēm, savukārt Latvijā, saņemot dividendes, iedzīvotāju ienākuma nodoklis ir 0%.

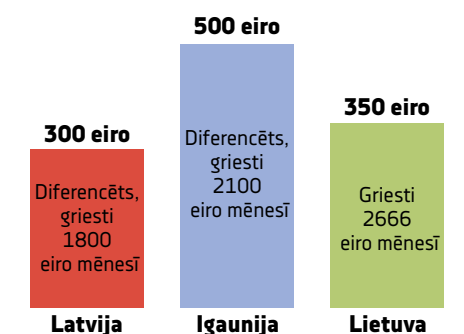
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes

Valsts obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas

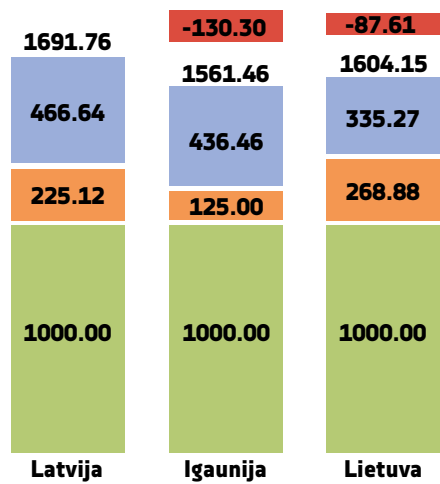

Nepaliekamais minimums

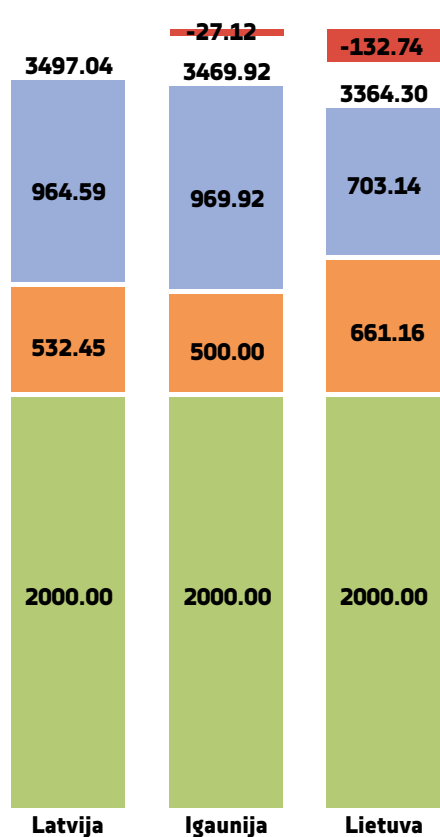

Avots: BDO pētījums

Darbinieks (bez apgādībā esošām personām) savā makā saņem 1000 eiro mēnesī

Darbinieks (bez apgādībā esošām personām) savā makā saņem 2000 eiro mēnesī

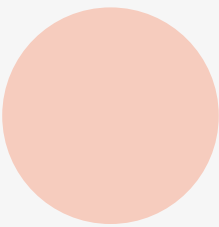

■ neto alga
 ■ iedzīvotāju ienākuma nodoklis
 ■ valsts obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas
 ■ starpība

Avots: nodokļu eksperts, LTRK padomes loceklis Kaspars Rumba pēc Baltijas valstu datiem

Komentārs

Joprojām dārgākie Baltijā

Kaspars Rumba,
 Nodokļu eksperts, LTRK padomes loceklis

Tas, ko parāda darbaspēka nodokļu tabula, ir, ka valdības spertie soļi nav pietiekami izlēmīgi un mēs joprojām esam dārgākie Baltijā. Latvijas Banka ir rekomendējusi valdībai samazināt darbaspēka nodokļus par 4% punktiem un modelējusi vairākus samazināju-

ma scenārijus. No Latvijas Bankas aprēķiniem precīzi izriet secinājums, ka vislielāko pozitīvo atgriezenisko efektu dotu tieši darba devēja sociālā nodokļa daļas samazināšana. Diemžēl tā jau kļūst par politisku tradīciju, ka ekspertu viedoklim ir sekundāra loma Latvijas tautsaimniecības attīstībā, un arī šoreiz valsts vilcinās ar lēmumu pieņemšanu. No savas puses es vēl gribētu piebilst, ka, samazinot darba devēja nodokļu slogu, tiešs pozitīvs efekts ir arī uz valsts un pašvaldību budžetu, samazinās arī valstij piederošo uzņēmumu izmaksas, sabiedriskā labuma organizāciju izmaksas, un publiskā sektora pakalpojumi kļūst pieejamāki. Ja mums ir svarīga Latvijas nākotne, tad tik svarīgā jautājumā kā darbaspēka nodokļu slogs mēs nedrīkstam palikt pēdējie starp Baltijas valstīm.

Lietuvas kūlenis

AS BDO Latvia partneris par ļoti būtisku uzskata Lietuvas lēmumu no 2021. gada ieviest uzņēmuma ienākuma nodokļa atlaidi uz 20 gadiem tiem privātajiem investoriem, kuri investēs dienvidu kaimiņvalstī vismaz 20 milj. eiro (Viļņas apgabalā - 30 milj. eiro) un radīs vismaz 150 (Viļņas apgabalā - 200) jaunas darba vietas. Interesanti, ka uz peļņas nodokļa 20 gadu brīvdienām var cerēt tikai privātinvestori, bet ne valstij un pašvaldībām piederošie uzņēmumi. „Būtībā Lietuva ieviesusi līdzīgu mehānismu tam, kāds Latvijā bija līdz 2017. gada 31. decembrim, tikai ar to atšķirību, ka mūsu valstī ieguldījumu apmēram bija jāpārsniedz 10 milj. eiro, dienvidu kaimiņi šo ieguldījumu apmēru ir diferencējuši, jo ekonomiski jaudīgākajā Viļņas apgabalā potenciālajam peļņas nodokļa brīvdienu gribētājam būs jāinvestē par 50% vairāk nekā tad, ja šis pats investors ieguldīs, piemēram, Klaipēdā,” tā norāda J. Zelmenis.

„Manuprāt, ar šādu piedāvājumu būtībā Lietuva nevis tikai piesakās uz potenciālo investoru piesaisti, bet gan Baltijas un Polijas reģionā ieguldītājiem piedāvātā peļņas nodokļa atlaide uz 20 gadiem būtiski pazemina lielo investīciju projektu piesaistes iespējas pārējām reģiona valstīm, tostarp Latvijai,” tā uzskata J. Zelmenis. Viņš gan pašlaik atturas vērtēt šī Lietuvas jaunieveduma ietekmes sekas uz investoru piesaisti.

Brīvo zonu faktors

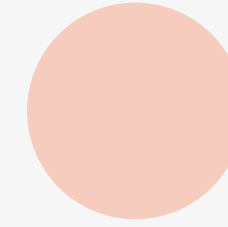
Industriālās zonas ir kļuvušas par priekšnoteikumu investoru piesaistei apstrādes rūpniecībā. Potenciālajiem investoriem ir liela izvēle. „Polija un Lietuva ir galvenās konkurentes uz investīcijām ražošanā, kas nāk no Vācijas, savukārt Igaunija ir galvenā konkurente ieguldījumiem no Ziemeļvalstīm,” secina J. Zelmenis. Viņaprāt, sīvas reģionālās konkurences par ārvalstu investīcijām apstākļos ir jautājumi par Latvijas industriālo zonu (atbilstošas telpas, infrastruktūra) un speciālo ekonomisko zonu piedāvājuma (nekustamā īpašuma nodokļa un uzņēmuma ienākuma nodokļa atlaizi apmērā) konkurētspēju salīdzinājumā ar Polijas, Baltkrievijas piedāvājumiem.

Ziemeļnieki pret dienvidniekiem

Analizējot iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes, J. Zelmenis secina, ka no visām trijām Baltijas valstīm tieši Igaunijā ir visizdevīgāk atrasties holdinga kompānijām, to vadītājiem, augstākā līmeņa vadītājiem, kā arī IKT jomas augsti atalgotajiem speciālistiem, jo viņu darba alga tiek aplikta ar 20% lielu nodokli, kamēr Latvijā lielāko algu saņēmēji maksā nodokli 31%, bet Lietuvā - pat 32% apmērā. Jāņem vērā, ka Lietuvā būtiskākās reformas ir veiktas valsts sociālās obligātās apdrošināšanas iemaksu jomā, kur likme no 40,2% ir samazināta līdz 21,29%.

Viedoklis

Jāstimulē eksports

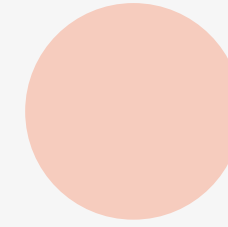

Uģis Mihņevičs,
 Hanzas maiznīcas vadītājs un valdes loceklis

Pēdējos pāris gadus maizes tirgus Baltijā turpina piedzīvot izmaiņas, ko vistiešākajā veidā ietekmē patērētāju paradumu maiņa. Lantmännen Unibake, ko Latvijā pārstāv Hanzas maiznīca, lēmums konsolidēt ražošanas līnijas nav saistīts ar valstu nodokļu politiku vai uzņēmējdarbības vidi, bet gan ar paša uzņēmuma biznesa efektivitāti, ražošanas procesu jaudām, iepriekšējos gados veiktajām investīcijām tehnoloģijās un iekārtās. Tas ir biznesa apsvērumos balstīts iekšējs lēmums, kuru primāri ietekmē kopējās konkrētās nozares tendences un paradumu maiņa. Kas attiecas uz Latvijas konkurētspējas uzlabošanu, manuprāt, un par to jau tiek arī plaši runāts un diskutēts, valstij jāatbalsta un jāstimulē eksports un tie ražotāji, kuri ražo produktus eksportam.

Viedoklis

Saredz attīstības potenciālu

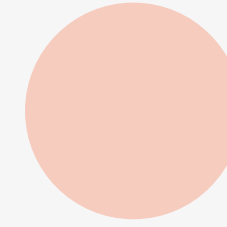

Ulo Adamsona (Ülo Adamson),
 Estera Development vadošais partneris

Ja mēs runājam par dzīvojamo nekustamo īpašumu, tad uzskatām, ka Latvija šobrīd piedāvā visinteresantākās investīciju iespējas, jo šis tirgus no citiem Baltijas kaimiņiem atpaliek vairākus gadus. Nepietiekami attīstīti tirgi bieži var piedāvāt augstāku ieguldījumu atdevi. Tas, protams, ar nosacījumu, ka tie

Viedoklis

Latvijas amerikāņu kalniņi

Andris Vanags,
 Sakret Holdings padomes priekšsēdētājs

Katrā valstī ir savas nianšes. Izdevīgāk ir darboties tur, kur ir lielāks gatavās produkcijas patēriņš un augstākas realizācijas cenas. Svarīga ir arī tirgus kopējā ietilpība jeb iedzīvotāju skaits. Mūsu biznesā vēl faktors ir izejvielu pieejamība un cenas, jo ražojam katrā valstī pamatā no vietējām izejvielām. Vēl būtisks faktors ir eksporta tirgus tuvums, Sakret gadījumā - Skandināvija. Man kā ražotājam būtisku atšķirību starp Baltijas valstīm nav. Latvijas pluss ir atrašanās Baltijas tirgus vidū, varam vienlīdz viegli eksportēt gan uz Lietuvu, gan Igauniju. Savukārt mīnuss ir ļoti lielās būvniecības tirgus svārstības. Tādu amerikāņu kalniņu

nav nevienā no mūsu kaimiņvalstīm. Līdz ar to kaimiņvalstu ražotājam ir vieglāk plānot savus resursus un investīcijas ilgtermiņā. Latvijas konkurētspējas uzlabošanu neapšaubāmi saistu ar valsts reputāciju, komunikāciju un zīmolu. Tiklīdz valsts vadības līmenī attiecīgo amatu cilvēki saprātīgi un vienosies par to, ka šie faktori (kopīgs zīmols) ir saistīti un vērsti investīciju piesaistei un Latvijas preču eksportam, tad arī būtiski ātrāk celsies mūsu valsts konkurētspēja un pozitīva atpazīstamība. Uzņēmējdarbībā mēs ik brīdī strādājam, ieguldām naudu un rūpējamies par šo faktoru atbilstību tam, lai spētu savu precī realizēt ne tikai Baltijā, bet arī ārpus tās. Bez šo faktoru, t.sk. reputācijas, uzturēšanas uzņēmējs nespēj ilgtermiņā uzvarēt konkurences cīņā un veiksmīgi attīstīties un pelnīt. Visam reģionam palīdzētu tas, ja Latvija, Lietuva un Igaunija vairāk meklētu veidus, kā sadarboties, un attīstītu reģionu kā vienotu. Katra atsevišķā valsts tomēr uz pasaules kartes ir salīdzinoši niecīga nozīmīga investīciju piesaistei. Pozitīvais piemērs varētu būt Rail Baltica, bet mēs jau redzam, cik grūti brīžiem ar to iet.

redzēs savu mājokļu vērtību pieaugumu, radot ievērojamus kapitāla ienākumus. Tas viss palielinās kopējo Latvijas iedzīvotāju bagātību, kas, mūsaprāt, ir ļoti laba lieta. Ja Latvijai salīdzina ar Lietuvu un Igauniju, tad plusi ir saistīti ar pozitīvajiem faktoriem, kas rada labu ieguldījumu perspektīvu, kā tika aprakstīts jau iepriekš. Mīnusi ir pelēkā ekonomika, kas Latvijā ir joprojām ir nozīmīga un turpinās bremzēt dzīvojamo īpašumu tirgus attīstības ātrumu. Lai palielinātu Latvijas konkurētspēju, tad dzīvojamo nekustamo īpašumu ziņā tā būtu tālākā cīņa ar pelēko ekonomiku. Tāpat tā būtu konkurences palielināšana banku nozarē, uzlabojot likumus, kas ļautu attīstīties mazām un vidējām vietējām bankām. Tas būtu arī tālāks darbs pie vairākām juridiskām iniciatīvām, pie kurām strādā Nekustamā īpašuma attīstītāju alianse (NĪAA).

Īpaši labvēlīgs režīms ir noteikts darba devējiem, kam iemaksas no 31,2% ir samazinātas līdz nieka 1,47%. Savukārt darba ņēmēju iemaksu apmērs no 9% palielināts līdz 19,5%. Turklāt, līdzīgi kā Latvijā, arī dienvidu kaimiņi ieviesuši valsts sociālās obligātās apdrošināšanas maksimālo apmēru, bet tāda nav Igaunijā. Bet, atšķirībā no Latvijas darba devējiem, Lietuvas un Igaunijas kolēģiem nav jāmaksā 25,5% liels solidaritātes nodoklis ienākumiem, kas pārsniedz 62 800 eiro gadā.

Īpašumu nodokļi

Nekustamo īpašumu apsaimniekotājiem un jo īpaši renovētājiem Baltijā visdraudzīgākā ir Igaunija, kur nav jāmaksā nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām. „Nekustamā īpašuma nodokļa politika Igaunijā ir ievērojami labvēlīgāka ēku īpašniekiem, it īpaši veco, arhitektūras pieminekļu apsaimniekotājiem, jo, tos renovējot, nekustamā īpašuma nodoklis nepieaugs atšķirībā no Latvijas vai Lietuvas,” galveno atšķirību norāda J. Zelmenis. Tādējādi ziemeļu kaimiņi ir atraduši lielisku iespēju, kā ar papildu nodokli neapgrūtināt tos ēku īpašniekus, kuri investējuši naudu to atjaunošanā. Lietuvā un Latvijā nekustamā īpašuma nodokļa politika ir līdzīga, kaut arī atšķirīgs ir piemērojamā nodokļa likmju lielums. Latvijai atšķirībā no Baltijas kaimiņvalstīm ir ļoti detalizēti izstrādāta nodokļu likmju gradācija, par kādu īpašumu kāda nekustamā īpašuma nodokļa likme jāmaksā.

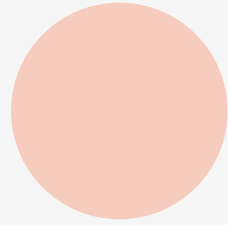
Baltija - logs uz austrumiem vai rietumiem

Baltijas ģeogrāfiskais stāvoklis ļauj būt par sava veida logu Krievijas biznesam uz Eiropu un otrādi, tomēr politiskās Latvijas un Krievijas attiecības šādu logu esamību padara arvien problemātiskāku. „Latvijā ir bijuši reāli investori, kuri strādāja šeit (drošībā), bet apkalpoja (apgādāja) Krievijas tirgu ar savām precēm (pakalpojumiem), bet Latvijas - Krievijas politisko attiecību pasliktināšanās dēļ šāda darbība kļuva ekonomiski neizdevīga vai pat nebija iespējama, tāpēc šādi investori aizgāja,” norāda J. Zelmenis.

Viņš pat uzskata, ka šādu investoru aiziešanas process turpināsies. „Krievijas un Baltkrievijas kravu apjomi Latvijas ostās saruks tieši politisko iemeslu dēļ, bet tas nozīmē arī mazāk darba transportā un ostās strādājošajām kompānijām, kas rezultēsies mazākos nodokļu maksājumos valsts makā,” tā uzsver J. Zelmenis.

Viedoklis

Nodokļu politika ir viens no atslēgas punktiem

Toms Didrihsons,

Orkla Latvija valdes priekšsēdētājs

Lai veiktu uzņēmējdarbību Latvijā un attīstītos, ir vairāki izaicinājumi, ar kuriem uzņēmējiem ik dienas nākas saskarties un kuru mazināšanai ir nepieciešams valsts atbalsts un iesaiste.

Viens no tiem ir nodokļu politika. Jau vēsturiski starp Baltijas valstīm Latvijā ir bijis visaugstākais darbaspēka nodokļu slogs un visaugstākie energoresursu nodokļi (OIK dēļ). Pēdējos gados mūsu valdības ir veikušas dažādas nodokļu reformas, lai padarītu Latvijas nodokļu politiku konkurētspējīgāku.

Kā piemēru varu minēt VSAOI samazināšanu par 1%, kas ir apsveicami, tomēr, lai arī situācija pārtikas industrijā nodokļu jomā ir kļuvusi mazliet paredzamāka, nedrīkst aizmirst, ka arī mūsu kaimiņi nesnauž, bet meklē veidus, kā uzlabot savas valsts nodokļu sistēmas, lai sekmētu uzņēmumu konkurētspēju. Ja mēs centīsimies atdarināt kaimiņus, tad nekad neklūsim konkurētspējīgāki reģionā. Uzņēmējdarbībā ir nepieciešama skaidri paredzama nodokļu politika, taču vienlaikus tai ir jābūt vēl straujākai, lai mēs kļūtu par konkurētspējīgāko valsti reģionā. Tas attiecas gan uz darbaspēka nodokļiem, gan energoresursu nodokli, gan, skatoties nākotnē, arī uz draudzīgāku vides nodokļu politiku.

Otrs aspekts, ko vēlos uzsvērt, ir darbaspēka pieejamība gan kontekstā ar emigrāciju, gan darbaspēka ieviešanu no trešajām valstīm. Šeit, piemēram, Igaunija ir atkal soli priekšā Latvijai gan attiecībā uz emigrācijas jautājumiem un tautiešu atgriešanu valsti, gan uz liberālāku pieeju attiecībā uz darbaspēka ieviešanu no

trešajām valstīm. Kvalificēta darbaspēka trūkums ir pastāvīgs izaicinājums pārtikas nozarē, kas ilgtermiņā nopietni apdraud ne tikai uzņēmēju darbību, bet Latvijas konkurētspēju, ražošanas attīstību un ekonomikas izaugsmi. Šis jautājums ir aktuāls jau ilgāku laiku un būtu akūti jārisina, jo, ņemot vērā mūsu ambiciozos nākotnes plānus un straujo attīstību, pieprasījums pēc darbaspēka tikai pieaugs. Mēs kā mūsdienīgs un strauji augošs uzņēmums ne tikai specializējamies, bet arī automatizējam ražošanas procesus. Mūsu kopējie ražošanas apjomi katru gadu pieaug, tādēļ modernām tehnoloģijām un iekārtām ir būtiska loma ražošanas procesa efektivizācijā. Tajā pašā laikā roku darbs pārtikas nozarē tiek augstu vērtēts, un liela daļa mūsu uzņēmuma produktu joprojām tiek izgatavota ar rokām, tādēļ mēs neplānojam pilnībā automatizēt visus procesus, bet nākotnē no tā nebūs iespējas izvairīties.

Runājot par Latvijas konkurētspēju gan šobrīd, gan, iespējams, pat tuvākos gados, vitāli svarīga būs valsts politika Covid-19 pandēmijas seku likvidēšanai. Lai mazinātu Covid-19 negatīvās sekas uz ekonomiku, valdība var veikt virkni pasākumu, un šajā gadījumā liela nozīme ir valdības apņēmībai un spējai veicināt iekšējo patēriņu, kas balstīs kopējo ekonomikas izaugsmi, un to var darīt, piemēram, stimulējot lielus valsts pasūtījumus.

Valsts atbalsts būtiski nepieciešams arī tiem, kuri palikuši bez darba – gan finansiāli, gan arī, sniedzot iespēju pārkvalificēties, lai bez darba palikušie varētu iespējami ātri atgriezties darba tirgū. Bet, kamēr viņu vēl nav darba tirgū, būtisks ir valsts finansiālais atbalsts, kas turpinās naudas apriti ekonomikā. Bez tā konsekvences turpināsies ar spirāles efektu - cilvēkiem nav finanšu līdzekļu, tātad viņi nepirks preces, savukārt vietējiem uzņēmumiem nebūs, ko ražot, samazināsies ieņēmumi, un līdz ar to arī uzņēmumi būs spiesti samazināt darbinieku skaitu utt.

Mēs nedrīkstam pieļaut nabadzības vilni Latvijā un tai sekojošu emigrācijas vilni.

SKANDI MOTORS – GUDRA IZVĒLE JŪSU AUTOPARKAM!

IEGĀDĀTO AUTO SKAITS

5 KLIENTI **100+**

136 KLIENTI **5+**

2064 KLIENTI **1+**

! JUMS NAV JĀBŪT LIELAM AUTOPARKAM, LAI SAŅĒMTU BIZNESĀ KLIENTA BONUSUS

POPULĀRĀKĀS MARKAS

2351

2276

1402

POPULĀRĀKIE MODEĻI

NISSAN QASHQAI (1197)

MITSUBISHI L200 (685)

HYUNDAI I30 (476)

POPULĀRĀKAIS DEGVIELAS TIPS

DĪZELIS

BENZĪNS

EĻĢETRO

! AR STRAUJI AUGŠUPEJOŠU TENDENCI

POPULĀRĀKĀS KRĀSAS

KLŪSTI PAR SKANDI MOTORS BIZNESĀ KLIENTU UN IEGŪSTI!

savu privāto biznesa konsultantu un izdevīgus nosacījumus;

labākos lizinga, OCTA, KASKO piedāvājumus vienuviet;

privāto servisa konsultantu, atlaides, maiņas auto un samazinātas izmaksas regulārajām apkopēm.

KLIENTU LOKĀCIJA

! PARŪPĒSIMIES PAR KLIENTIEM VISĀ LATVIJAS TERITORIJĀ

MŪSU NOLIKTAVĀ IR VAIRĀK KĀ 300 JAUNU AUTOMAŠĪNU. KLŪSTI PAR SKANDI MOTORS KLIENTU UN SAŅEM SAVU AUTO TŪLĪT!

Sazinies ar savu biznesa konsultantu:

armands.viksna@skandimotors.lv, tālr. 29 19 888
vilnis.debesnieks@skandimotors.lv, tālr. 28 355 490
andrejs.stakis@skandimotors.lv, tālr. 25 160 188

SKANDI
MOTORS *20 gadi*

... un prieks braukt